



Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvtatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum requiratur determinata distantia localis ad hoc, quòd unus angelus
alii loquatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](#)

QUESTIONE IX. DE COGNIT. SCIEN. ANG. ART. VI. & VII.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod glossa illa loquitur de locutione adiuncta illuminationi.

AD SECUNDUM dicendum, quod angelus loquens nihil facit in angelo, cui loquitur; sed sit aliquid in angelo ipso loquente, & ex hoc ab alio cognoscitur modo prius dicto, unde non oportet etiam quod loquens aliquid infundat ei cui loquitur. Et per hoc patet solutio ad tertium.

AD QUARTUM patet responsio ex dictis.

AD QUINTUM dicendum, quod angelus cuiusquis loquitur fit actu cognoscens de potentia cognoscente, non per hoc quod ipse reducatur de potentia in actu, sed per hoc quod ipse angelus loquens reducit scilicet de potentia in actu, dum facit se in actu perfecto aliquius formae secundum ordinem ad alterum.

AD SEXTUM dicendum, quod doctrina est propria de his, quibus perficitur intellectus, hoc autem quod unus angelus cognoscit cognitionem alterius non pertinet ad perfectionem intellectus eius: sicut nec pertinet ad perfectionem intellectus mei, quod cognoscam res absentes quae ad me non pertinent.

ARTICULUS VI.

Vtrum ad hoc unus angelus alij loquatur, requiratur determinata localis distans.

SEXTO queritur, vtrum requiratur determinata distantia localis ad hoc, quod unus angelus alij loquatur, & vt quod sic, quia ubique requiriatur accessus & recessus, necessaria est determinata distantia: sed angelii accidentes ad alterum & discendentes, sibi suos sensus mutuo conspicunt, ut Maximus dicit super 6. cap. Cael Hierar. ergo &c.

¶ 2 Prat. Secundum Damas. angelus vbi operatur, ibi est: si igit alterius angeli loquitur, oportet quod sit vbi est ille cui loquitur, & sic requirit determinata distantia.

¶ 3 Prat. Ista 6. dicitur, quod alter clamabat ad alterum: sed locutio clamola non habet locum, nisi propter distansam eius cui loquitur, ergo videt quod distantia impedit locutionem angeli.

¶ 4 Prat. Locutio oportet quod deferatur a loquente in audiente, & hoc non potest, nisi sit localis distantia inter loquentem angelum & audiendum: quia locutio spiritualis per medium corporale non deferatur, ergo distantia localis locutionem angelii impedit.

¶ 5 Prat. Anima Petri si esset hic, cognoscet ea quae hic aguntur, cum autem est in celo non cognoscit, unde Isa. 16. super illud, Abraham nesciuit nos, dicit glo. Aug. nesciunt mortui, etiam sancti, quid agant vivi, etiam eorum filii, ergo distantia localis impedit animam beatam cognitionem, eadem ratione angelii locutionem.

SED CONTRA est, quod maxima distantia est inter Paradisum & Infernum: sed illi mutuo se inspicunt maxime ante diem iudicii, vt patet per illud quod h[ab]et Luca 16. de Lazar[us] & diuite, ergo nulla distantia localis impedit animam separata cognitionem, & similiter nec angelus, & eadem ratione nec locutionem.

RESPON. Dicendum, quod actio sequitur modum agentis, & ideo illa quod corporalia & sensualia sunt, corporaliter & sensualiter agunt: quod vero sunt spiritualia, non nisi spiritualiter agunt, unde, cum angelus in quantum est intelligens nullo modo sit sensualis, actio intellectus ipsius nullo modo proportione haberet situ, & ioh. cu[m] locutio sit operatio intellectus ipsius, nihil facit ad ea propinquitas vel distantia locutio, & sic aequaliter ad propinquum vel remoto angelus locutionem angelique, illo modo quo angelos in loco esse dicimus.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod accessus illi & recessus non est intelligens secundum locum, sed secundum confectionem ad alterum.

AD SECUNDUM dicendum, quod cum dicuntur angelus est vbi operatur, intelligendum est de operatione, quam circa aliquod corpus agit, que quidem operatio sensualis est ex parte eius in quod terminatur locutio autem angelii non est talis operatio, sed ratio non sequitur.

AD TERTIUM dicendum, quod clamor illi quo Seraphim clamatis docuntur, designat magnitudinem eorum, quae loquerantur, scilicet viratatem elementorum & trinitatem personarum dicentes, sanctus &c.

AD QUARTUM dicendum, quod angelus ad quem sit locutio, ut dictum est, non recipiat aliquid a loquente, sed perspectivam, quas penes se habet, & cum angelum & locutionem eius cognoscit, unde non oportet ponere aliquod medium per quod defecatur aliquid ab uno in alterum.

AD QUINTUM dicendum, quod Ang. loquitur ex cognitione naturali animalium per quam eum facit non postulant cognoscere quae hic aguntur, sed virtute gloriae ea cognoscunt, ut expresse dicit Greg. in Mor. expontens illud Job. Sic tamen nobis Iesus sine ignorantibus, non intelligit: sed angelus habet naturalem cognitionem magis elevarum quam animarum, unde non est simile de angelo & anima.

ARTICULUS VII.

H[ab]et vnius angelus possum alij loqui, ita quod alij locutione eius non percipiatur.

SEPTIMO queritur, utrum vnius angelus possit alij loqui, ita quod alij locutione eius non percipiantur.

¶ 1 Prat. loqui, ita quod alij locutione eius non percipiantur, & videtur quod non ad locutionem enim nullatenus requiritur, quam intelligibilis species de conuersione ad alterum: sed species illa & conuersio sunt cognoscuntur ab uno angelo, ita & ab alio ergo locutio vnius angelii a qualiter ab omnibus percipitur.

¶ 2 Prat. Ei de multis vnius angelus ad omnes angelos loquitur, si ergo alij angelus cognoscit locutionem, qua alij angelus loquitur ei, eadem ratione cognoscet locutionem quae idem angelus alij loquitur.

¶ 3 Prat. Quicunque intuetur aliquem angelum, percipit speciem eius, qua intelligit, & locutio eius angelii scivit semper intuetur, ergo vnius angelus semper cognoscit locutionem alterius, sive alij, sive alterius loquatur.

¶ 4 Prat. Si alij homo loquitur, aequaliter audiret ab omnibus qui ei aequaliter appropinquant, nullus deficitus ex parte audiens, ut ipse si deficit in auditu, sed quodque alius angelus est propinquior alio angelio loquenti, quam ille ad quem loquitur secundum ordinem naturae, vel etiam secundum locum, ergo non solum auditur ab eo ad quem loquitur.

SED CONTRA. Inconveniens est dicere quod nos.

K[ontra] quid possimus quod angelus non possit, sed homo poterit concepcionis cordis sui alterius intimaretur quod alij absconditum remaneat, ergo & angelus poterit alij loqui sine hoc, quod ab aliquo alio percipiatur.

RESPON. Dicendum, quod sicut ex paucis partibus hoc ipsum cognitionis vnius angelii in cognitione alterius venit per modum cum scilicet spiritualis locutionis, angelus sit in actu alicuius speciei, non solum in determinate ordine, sed etiam in locutione alij & hoc est proportione, lura est angelii loqueris. Ea autem que sunt voluntatis, non oportet quod eodem modo se habeant ad actionem, sed secundum modum a voluntate primum, & id locutio secunda non aequaliter se habeat ad actionem.